

BƏS MƏN NİYƏ DÖZÜM

Mən hər zaman “Rəsmi” sözünü eşidəndə özümü çox rahatsız hiss edirəm. Mənə elə gəlir ki, bu sözdə həyat darısqallaşır, cansıxıcı olur.

“Rəsmi paltar”:

Bu paltarla dağa çıxmaq olmur, bağa getmək olmur, yaşıl çəmənlərdə uzanıb mavi bahar göylərini süzmək olmur.

Bu paltarla uşaqlara qoşulub atılıb düşmək olmur, narın yaz yağışında çöllərdə gəzmək olmur.

“Rəsmi ayaqqabı”:

Bu ayaqqabı ilə qaçmaq olmur, ağaclara dırmaşıb gilaslardan, yetkin əriklərdən dərib yemək olmur.

Bu ayaqqabı ilə çox sevdiyimiz yerlərə getmək olmur.

“Rəsmi ziyafət”:

Bu ziyafətdə istədiyini kimi yeyə bilmirsən, yavaş yedikdə hamı yeyib qurtarır və sən doymadan süfrə başından çəkilməli olursan. Tələsirsənsə tez doyursan, hamı yeyib doyana qədər sən də gərək əlini sürüyəsən.

“Rəsmi danışmaq”:

Ürəyin istədiyini kimi yox, qabaqcadan məşq edib əzbərlədiyini sözləri danışsən, lap öz sözlərinə belə inanmadan danışsən.

“Rəsmi alqışlar”:

Ürəyin istəmədən əl çalırısan, qəlbində söyüş söyə-söyə dilində yaşasın, eşq olsun deyirsən.

Hələ harasıdır, “Rəsmi gülüşlər”, “Rəsmi ağlamaqlar” da var, ürəyin gülmədən gülürsən, ürəyin ağrımadan ağlayırsan.

Buna görədir ki, mən hər zaman “Rəsmi” sözündən qaçmaq istəyirəm, bu sözü eşidərkən canım sıxılır.

Bütün bunlara baxmayaraq, yenə də bu sözə birtəhər dözmək olur və özün-özünə deyirsən ki, nə olar, bir saat, iki saat bu paltarı geyərsən və sonra çıxarıb rahat olarsan. Nə olar, adam ölməz ki, ayaqqabıları bir günlük öz ixtiyarında olmasa, sonra çıxarıb onları və qurtularsan. Rəsmi ziyafət də belə, rəsmi danışıqlar da belə. Doğrudur, rəsmi ağlamaq rəsmi gülməkdən bir neçə qat çətindir, amma onu da bacarmağa nə var ki! Ömrün min-bir həsrətindən birini yada salıb özün üçün ağlayarsan və bununla da yalandan ağlayanların içində sən də bir ağlamaq payın olar!

Bəli, bütün bu “Rəsmi” lərə birtəhər dözmək olar, ancaq elə bir “Rəsmi” də var ki, bütün bunlar onun yanında böyük bir sevinc və hətta bir bəxtiyarlıqdır! Bilmirsinizsə bilin, o, “RƏSMİ DİL” dir. Bu “RƏSMİ” nin əlindən heç zaman qurtara bilmərsən; bu “RƏSMİ” hər zaman sənənlə var; bu “RƏSMİ” ni sən özünlə hər yerə daşmalısan. Qulların boyunlarında daşdıqları ağır zəncirlər kimi. Bu “RƏSMİ” ni səndən heç vaxt qopmayan, səni öz vətəninə, öz evinə, öz dilinə hətta bir an belə rahat buraxmayan bir təhqir kimi canında duyursan.

Bu “RƏSMİ” təkə sənin dilini deyil, sənin xalqının, sənin vətənin dilini də danır. Bu “RƏSMİ” səni və sənin xalqını hətta ikinci dərəcəli də deyil, birbaşa yox kimi bilir. Sən varkən, sənin xalqın varkən, sən və sənin xalqın öz dili, öz milli varlığı ilə yox kimidir!!!

Sən və sənin xalqın başqa bir xalqın dilini danışib yazmalı və başqa bir xalqın milli varlığını yaşamalısınız!!!

Ey fars! Ey rus! Ey ərəb! Ey ingiltərəli! Ey fransalı! Ey ispaniyalı! Sənin öz dilin, öz milli varlığını ola-ola, səni başqa

bir dildə danışib yazmağa, başqa bir xalqın milli varlığını
yaşamağa məcbur etsələr, sən buna dözərmisən?
Bəs mən niyə dözüm!

1988. Bonn